

**Alltid
deadline.
Aldrig
deadline.**

*Pionjärer från Journalisthögskolan
går vidare i texten*

Texter av:

Anita Hansson
Ann-Charlotte Dahlstedt
Bengt Eriksson
Bengt Plomgren
Birgitta Olsson
Björn Edsta
Elisabet Hörle
Elisabeth Wiechel
Görel Söderberg
Inger Atterstam
Ingrid Hilario
Karsten Leeb-Lundberg
Katrín Hallman
Leif Jakobsson
Lotta Tillström
Maidi Eriksson
Margareta Andersson
Mats Lundman
Monnica Söderberg
Pelle Nyquist
Pia Naurin
Staffan Kjellin

ANITA HANSSON

Klassresan

Jag står i vardagsrummet.
Nakna fötter på min dyrbara Gabesmatta.
Omgiven av min klassresa.
Konst på väggarna, egen och andras.
Knäande bokhyllor.
Terrakottastatyetter.
Bruno Mathssonstolar och indiska antika skåp.
Hur blev det så här?
Lustigt nog var journalist mitt första yrkesval i en skoluppsats.
Jag var 11 år.
Jag hade inte en susning om vad journalister gjorde egentligen.
Jag blev förälskad i ordet.
JOURNALIST.
Det var en exotisk fläkt i en värld full av möjligheter.
Det stod för färger, dofter, spänning, romantik, upplevelser.
50-talet var en rätt grå värld.
Möjligen vid festliga tillfällen med inslag av matt vinrött.
Syntetfärgerna hade ännu inte exploderat och färgsatt omgivningen.
Men arbetarklassens döttrar är som målsökande robotar på att skaffa arbete, försörjning, egna pengar till hyran.

Språklärare i franska lät tryggt och hade långa sommarlov.
Det blev två betyg, plus latin, fonetik och medeltidsfranska.
Det enda exotiska inslaget var väl att jag gifte mig med en grek.
Så det blev litet nygrekiska också. Det mesta har jag glömt.
Och jag väntade, längtade efter att det spännande livet skulle
börja.

Det dröjde.

Då hände det.

Min kusin på Vecko-Journalen var en klok person.

Milt knuffade hon mig att söka in till Journalistinstitutet.

Jag testades, muntligt och skriftligt och kom in.

Så var det på 60-talet.

I Göteborg.

På den första 2-åriga journalistutbildningen. Med inbyggd
praktik. Och institutet hade blivit högskola.

Vi var 60 elever, snudd på, indelade i två grupper.

Jag valde presslinjen.

Mitt livs första lektion i journalistik inleddes med att läraren
mönstrade oss och sa:

Dagens journalister går för litet på krogen.

Det var där man hittade de bästa historierna. Han berättade
att han där hade fått nys om ett fall med förgiftade kokos-
bollar.

Minnet är som bekant selektivt.

Vi var läraktiga. Och gick flitigt på krogen.

Hur vi hade råd begriper jag inte så här i efterhand.

Vi är fortfarande begivna på att festa ihop.

Vi har haft sex jubileer.

En del har fallit ifrån, några kan inte komma, nån är svårt sjuk, en del passar barnbarn. Vi andra träffas och berättar minnen. Syskonkretsen är fortfarande rätt stor.

Så var det karriären.

Det fanns plats för oss i världen. Inga journalister hade utexaminerats på ett och ett halvt år.

Vi fick alla jobb.

Jag började på GT i Göteborg. Men drömde om Aftonbladet i Stockholm.

Så jag skrev ett ansökningsbrev.

Jag ritade ett hästhuvud med skälmsk blick.

Rubriken var:

JAG ÄR EN LÖSHÄST
KAN NI FÅNGA IN MIG?

Prydligt undertecknad med namn och adress.

Sen flyttade jag runt på unga människors vis och efter-sändningen hann inte med.

Så en dag blev jag uppbyggad av Aftonbladet.

De ville ha mig.

Jag ville ha Aftonbladet.

Och de mindes mitt hästhuvud.

Och hade försökt få tag i mig.

Det blev närmare 40 år. Med tre års avbrott för ny familje-bildning och jobb på SIDA i Tunisien.

Jag har skrivit om allt, tror jag. Våld, mord, död, olyckor, fackligt, feature, sport, kultur, relationer, sex, tv-bilagan, söndagsbilagan, debattsidan. Samt ett, säger ett, instick på ledarsidan.

Under resans gång har jag gått på konstskola, pluggat dramaturgi och arkeologi, skrivit tre böcker, fotograferat och layoutat fem fotoböcker.

Samt ensamförsörjt mig själv och två barn.

Jag tror att jag var den sista i Dokumentgruppen, tjejernas metoupppgörelse mot övergrepp anno 1977, att lämna tidningen.

Då var jag 66 år.

Det extra året bara för att jävlas med dåvarande personalchefen. Han hämnades magnifikt, genom att i nåder låta mig få med mig en lap-top.

Jag klipper Steinar Olsen på betald arbetstid. Fotograf tror jag är Pea Björklund. Vi försökte införa stil på Aftonbladet. Båda herrarna kysste mig på hand var morgon. Av någon anledning spred sig den goda stilen inte. Märkligt.

Vintagemodell, ångkraft. Totalt oduglig.

Så kan det gå.

Det uppvägs mer än väl av kamraters och chefers vänskap och välvilja.

Och inte minst humor.

När jag fyllde 60 år blinkade vänligt sex söndagsbilagechefer till mig med följande intyg:

”Härmed intygas att det var Anita Hansson med sina förträffliga sexråd – och alltså inte Amelia Adamo – som stod för Söndagsbilagens makalösa framgångar, en gång beräknade till ett värde av 40 000 000 kr.”

Och här står jag i min klassresa.

Nästa livsrubrik blir förmodligen och hoppeligen inte alltför snart:

D Ö D S B O

Anita Hansson

ANN-CHARLOTTE DAHLSTEDT

”Så där ser inte en journalist ut!”

Egentligen skulle jag inte bli journalist. Det var ”något socialt” som hägrade. Men jag ”var så duktig på att skriva uppsatser” så för säkerhets skull sökte jag in på båda högskolorna. Journalisthögskolans intagningsprocedur låg först i tid och den var svårast att ta sig igenom med anlagstest, skrivövningar och psykologsamtal – och jag klarade mig in. Alltså började jag på Journalisthögskolan, den som låg i Göteborg.

Så inleddes en tvåårig utbildning till ett yrke jag inte hade en aning om. När brandbilarna tutade utanför skollokaler på Första Långgatan och hälften av klassen rusade ut för att fylla sitt frilansuppdrag, då insåg jag återigen att detta var en främmande värld. Den känslan förstärktes av i mina ögon kyliga lärare, som förklarade att när man stod framför en brinnande hus tillsammans med en gråtande moder som ropade på sitt barn, ja, då skulle det kännas i ryggraden. Något upphetsande...

Jag förstod inte journalistikens språk. Blev ansvarig för övningstidningen, av Christer Jenzelius döpt till, ”hem och kastrullsida”, kände mig inte ens hemma där – men klarade min examen. Alltså sökte jag mig till landets absolut minsta

tidning för att lära mig från grunden och försöka förstå det yrke jag valt. När klasskamraterna fick jobb på dom stora drakarna, sökte jag, och fick, en tjänst på endagarstidningen Skaraborgs-Bygden, en liten centertidning i Skara.

Jag togs emot med öppna armar. Efter två månader tog chefredaktören semester, den första på åtta år, och lämnade mig ensam med produktion och utgivning. Tillsammans med en annonskonsulent och en kamrer ansvarade jag för tidningen. Jag producerade text, dag som natt med reportage och bilder, bevistade samtliga fullmäktigemöten i Skaraborgs län, läste protokoll från de många kommunerna och besökte landsbygden för att beskriva utdöende yrken.

Ett intervjuobjekt avslöjade mig, det var en kakelugns-makare som nått en aktningssvärd ålder. Jag hann knappt in över tröskeln till hans stuga förrän han noga granskade mig och deklarerade: ”Sådär ser inte en journalist ut!”

Och det hade han ju rätt i...

Chefredaktören återvände och var nog nöjd eftersom min lön ökade med 200 kronor. Jag lärde mig mycket under mina nio månader. Men på våren 1970 var gränsen nådd, jag sa upp mig, sålde bilen och åkte till USA. Västindien och karnevalen på St Thomas var värda de nio månadernas slit.

Tidningarnas telegrambyrå

Nästa försiktiga steg togs på TT i Stockholm. Jag hamnade i arkivet och sattes att lusläsa tidningar, samla på klipp om intressanta människor, som en gång i framtiden tänktes avlida, arkivera klippen och skriva dödsrunor. Så att vi den

gång då döden skulle infinna sig stod beredda för ögonblicklig publicering.

Nio månader i Skara, två månader i USA, tolv månader i Stockholm, nu längtade jag hem. Dagens snäva arbetsmarknad existerade inte på den tiden. Man vågade halsbrytande språng och jag har ångrat många gånger att jag inte passade på att lära känna Norrland och den norrländska mediemarknaden.

Men det blev istället en lång, tröstlös vandring på Lerums Tidning. Jag var före brandkåren på plats när Kolboryd, osthandlare Hugo Ericssons gård, brann och jag hade hunnit få med mig kameran så några reflexer var intränade. Men jag stod inte så högt i kurs hos ledningen efter att jag, som klubbordförande, kallat till centrala förhandlingar på grund av bristande avsättningar till medarbetarnas pensioner. Ombudsmannen Mattsson – och vi – vann naturligtvis förhandlingarna.

Vikariat i Dalsland

Rivnings- och renoveringsvägen härjade i Göteborg. Jag tvingades flytta vart tredje år och gav så småningom upp, köpte en liten avstyckad gård i Dalsland och flyttade till Tösse.

Hundar, får, hönor och en tupp, kantareller i skogen och älgar på tomten – den gröna drömmen kunde infrias. Men det var svårare att hitta jobb.

Vikariat på Provinstidningen Dalsland, varvades med vik på Bohuslänningen, Göteborgs-Posten, Radio Väst och Nya Wermlands-Tidningen samt utgivning av boken